ព្រឹត្តិបត្រពាណិជ្ជកម្ម
iTrade Bulletin

Inside

Infographic
"E-commerce Ecosystem & Statistics"

Local & Global News

Opinion Paper
"In the absence of global rule,
justifications of anti-circumvention measures questioned"
Mr. Bunthorn SOK & Mr. Tola CHINKET

វ៉ុលទី០២ | លេខទី០២ | ខែសីហា ឆ្នាំ២០២២
VOLUME 02 | ISSUE 02 | AUGUST 2022

ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី និងស្ថិតិនៃពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក

THIRD EDITION

សូមស្កេនដើម្បីទាញយកព្រឹត្តិបត្រពាណិជ្ជកម្ម

EIF Enhanced Integrated Framework

Go4eCAM Project

គម្រោងពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកថ្នាក់ជាតិដំបូងគេបង្អស់នៅកម្ពុជា បង្កើតឡើងក្នុងគោលបំណងបង្កើនឱកាសសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់សហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យមនៅកម្ពុជាបានចូលរួមក្នុងសេដ្ឋកិច្ចតាមបែបឌីជីថល។

CAMBODIATRADE

បង្កើតផ្សារពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក B2B2C ដែលហៅថា **CAMBODIATRADE** (cambodiatrade.com)

ផ្តល់ជំនាញ និងសហគ្រិនភាពសម្រាប់ពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក ដល់សហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម

ការទទួលបានហិរញ្ញវត្ថុ (វេទិការិនិយោគិន)

សមាសភាពនៃគម្រោង Go4eCAM

សមាសភាគទី១

ផ្សារពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកខេមបូឌាត្រេដ

- បើកសម្ពោធដំណើរការជាផ្លូវការក្រោមអធិបតីភាពរបស់ឯកឧត្តមរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម កាលពីថ្ងៃទី៣១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២២
- ចូលរួមនិងប្រើប្រាស់ដោយឥតគិតថ្លៃសម្រាប់សហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យមក្នុងការដាក់លក់ផលិតផលទាំងទីផ្សារក្នុងស្រុកនិងក្រៅស្រុក
- សហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យមជាង ១៣០ ក្រុមហ៊ុន ត្រូវបានអនុញ្ញាតចូលរួម និងមានផលិតផលជាង ១.២០០បានធ្វើការដាក់លក់

សមាសភាគទី២

ជំនាញ និងសហគ្រិនភាព

- កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលជំនាញ
- កម្មវិធីជំនួយហិរញ្ញវត្ថុខ្នាតតូច (ឬកម្មវិធីប្រកួតភាពច្នៃប្រឌិត)

សមាសភាគទី៣

វេទិការិនិយោគិន

- ការទទួលបានហិរញ្ញវត្ថុតាមរយៈអ្នកវិនិយោគិនមូលធន
- សមាគមពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកកម្ពុជា
- ការបង្កើនសមត្ថភាពប្រតិបត្តិការរបស់ប្រៃសណីយ៍កម្ពុជាក្នុងការធ្វើពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក

លំហឌីជីថលនៅកម្ពុជា

(ប្រភព៖ Khmer Enterprise)

ទិដ្ឋភាពជារួមនៃបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជា

(ប្រភព៖ Khmer Enterprise)

E-COMMERCE ECOSYSTEM & STATISTICS

THIRD EDITION

Please scan to download iTrade Bulletin

Go4eCAM Project

The 1st national e-commerce project, aiming to realize the benefit of Cambodian SMEs to participate in e-commerce sector.

CAMBODIATRADE

Establish a national B2B2C platform **CAMBODIA**TRADE (cambodiatrade.com)

Provide skills and entrepreneurship for e-commerce **(SME eBiZNest)**

Access to financing **(investor platform)**

Go4eCam's Tracks

Track I	Track II	Track III
CAMBODIATRADE - Officially launched on **31st March 2022** - Free-to-use platform for MSMEs to sell products in domestic and cross-border markets - Has onboarded more than 100 SMEs and more than 1000 products listed	SME eBizNest - Incubation programme - Small grant programme (innovation challenge)	Investor Platform - Accessing to finance through Venture Capitalist - E-commerce association - Operational readiness

Digital Landscape in Cambodia

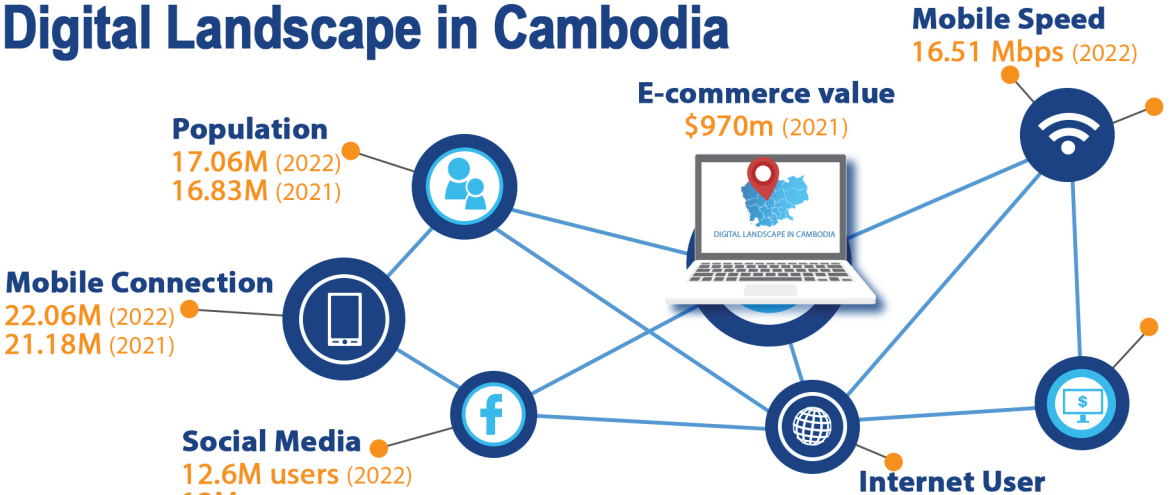

(Source: Khmer Enterprise)

Overview of FinTech in Cambodia

Online Purchase
3.1% active users (2021)

Utilise Online Banking
5.9% active users (2022)

Utility Digital Payments
0.9% active users (2022)

Mobile Money Account
80% (2022)

Account at Financial Instutituion
36.5% (2022)
2.3M users aged under 30

Card Ownership
7.2% Debit Card (2022)
0.6% Credit Card (2022)

(Source: Khmer Enterprise)

ពីខែមករាដល់កក្កដា ការនាំចេញគ្រាប់ស្វាយចន្ទីមិនទាន់កែថ្នៃទៅវៀតណាមធ្លាក់ចុះប្រមាណ ៣៥% ខណៈភ្លៀងជោគជាំប៉ះពាល់ដល់គុណភាពនិងផ្ទៃដីដាំដុះ

ប្រភព៖ Phnom Penh Post

កម្ពុជា បាននាំចេញគ្រាប់ស្វាយចន្ទីមិនទាន់កែថ្នៃទៅវៀតណាមប្រមាណ ៦៦០.០០០ តោន ដែលមានតម្លៃជាង ១,០៨ពាន់លានដុល្លារ ក្នុងរយៈពេល៧ខែដំបូងនៃឆ្នាំ ២០២២ ដែលបានធ្លាក់ចុះចំនួន ៣៥០.០០០ តោន ឬ ៣៤,៦៥% នៃផលធៀបប្រចាំឆ្នាំ នេះបើយោងតាមលោក អួន ស៊ីឡុត ប្រធានសមាគមស្វាយចន្ទីកម្ពុជា។ ដោយសារកង្វះខាតបរិក្ខារកែថ្នៃគ្រាប់ស្វាយចន្ទីឱ្យត្រូវតាមស្តង់ដារអន្តរជាតិ គ្រាប់ស្វាយចន្ទីដែលប្រមូលផលបានពីកម្ពុជាត្រូវបាននាំចេញជាគ្រាប់ចន្ទីមិនទាន់កែថ្នៃប្រមាណ ៩៥% ទៅវៀតណាម និងប្រមាណ ២% ទៀតទៅឥណ្ឌា ក្រៅពីនោះត្រូវបានកែថ្នៃ ដើម្បីដាក់លក់លើទីផ្សារក្នុងស្រុកនិងទីផ្សារអន្តរជាតិ។ លោកបានបន្តថា តម្លៃលក់ដុំគ្រាប់ស្វាយចន្ទីមិនទាន់កែថ្នៃបច្ចុប្បន្នមានតម្លៃចាប់ពី ១.៣៥០ ទៅ ១.៧៥០ ដុល្លារអាម៉េរិកក្នុងមួយតោន អាស្រ័យលើគុណភាពនៃគ្រាប់ស្វាយចន្ទី។ គុណភាពនិងមាត្រដ្ឋានផ្សេងទៀតនៃដំណាំមានភាពខុសប្លែកគ្នាខ្លាំង អាស្រ័យលើលក្ខខណ្ឌអាកាសធាតុ។ លោកស្រី អិន ឡៃហួត ម្ចាស់សិប្បកម្មកែថ្នៃគ្រាប់ស្វាយចន្ទីជ័យសំបូរ ដែលមានទីតាំងនៅខេត្តកំពង់ធំ បានប្រាប់ថា ការដាំដុះហាក់បីដូចជាមិនទទួលបានផល ជាទីគាប់ចិត្តទេ ប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ ដោយមូលហេតុខ្វះថវិកា ហើយមធ្យោបាយកែថ្នៃធំៗ ឱ្យស្របតាមស្តង់ដារទទួលស្គាល់នៅមានកម្រិត បើទោះជាមានការសោទរថាគ្រាប់ស្វាយចន្ទីកម្ពុជាមានគុណភាពខ្ពស់ និងរសជាតិល្អក៏ដោយ។ ចុចទីនេះដើម្បីអានបន្ថែម

ផ្សារពាណិជ្ជកម្មខេមបូឌាត្រេដកំពុងជួយលើកស្ទួយការលក់ផលិតផលរបស់សហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម

ប្រភព៖ Phnom Penh Post

ក្រុមហ៊ុនយ៉ាងតិចចំនួន ១៣៥ បានចុះឈ្មោះលើថ្នាលផ្សារពាណិជ្ជកម្មខេមបូឌាត្រេដ (CambodiaTrade) ដែលជាទីផ្សារអនឡាញរបស់រដ្ឋ ដែលបានដាក់លក់ផលិតផលជាង ១.២០០ មុខសម្រាប់អតិថិជនទូទាំងពិភពលោកចាប់តាំងពីថ្នាលអនឡាញនេះត្រូវបានដាក់ឱ្យដំណើរការសាកល្បងកាលពីខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២១។ ទន្ទឹមនឹងទិន្នន័យខាងលើ លោកជំទាវ តឹកវ៉ែត កំរង រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម បានជំរុញឱ្យសហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យមក្នុងស្រុកទាំងអស់ឱ្យចុះឈ្មោះជាមួយគេហទំព័រពាណិជ្ជកម្មខេមបូឌាត្រេដ ដើម្បីដាក់លក់ផលិតផលអនឡាញទៅកាន់ទីផ្សារពិភពលោក។ លោកជំទាវបានថ្លែងថា៖ "សហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម ដែលកំពុងដាក់លក់ផលិតផលនៅលើគេហទំព័រ cambodiatrade.com បានត្រៀមខ្លួនរួចរាល់ក្នុងការទទួលការបញ្ជាទិញនិងការទូទាត់តាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក ជាមួយនិងការដឹកជញ្ជូនទាំងក្នុងនិងក្រៅស្រុក ក្នុងទម្រង់ធុរកិច្ច-ធុរកិច្ច និងទម្រង់ធុរកិច្ច-អតិថិជន"។ កាលពីថ្ងៃទី៣១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២២ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម បានដាក់ឱ្យដំណើរការជាផ្លូវការនូវគេហទំព័រពាណិជ្ជកម្មខេមបូឌាត្រេដ ដែលជាទីផ្សារអនឡាញមួយក្នុងការប្រមូលផ្តុំទីផ្សារ និងត្រូវបានចាត់ទុកថា ជាធាតុផ្សំសំខាន់នៃគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក (Go4eCAM)។ ចុចទីនេះដើម្បីអានបន្ថែម

វិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចសកលប៉ះពាល់ដល់ការនាំចេញកៅស៊ូ

ប្រភព៖ Khmer Times

វិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចសកល ការកើនឡើងអតិផរណា ការដំឡើងអត្រាការប្រាក់នៅអាម៉េរិក បញ្ហាសង្គ្រាមរុស្ស៊ី-អ៊ុយក្រែន ស្ថានភាពភូមិសាស្ត្រនយោបាយរវាងអាម៉េរិកនិងចិន និងការបិទខ្ទប់តំបន់ខ្លះនៃប្រទេសចិន បានជះឥទ្ធិពលយ៉ាងខ្លាំងដល់ការនាំចេញកៅស៊ូកម្ពុជា ក្នុងរយៈពេលប្រាំពីរខែដំបូងនៃឆ្នាំ២០២២ នេះបើតាមប្រសាសន៍របស់មន្ត្រីជាន់ខ្ពស់មួយរូប។ ប្រាក់ចំណូលរបស់កម្ពុជាដែលបានមកពីការនាំចេញកៅស៊ូសួតក្នុងរយៈពេល៧ខែដំបូងនៃឆ្នាំនេះ បានធ្លាក់ចុះ ៦% មកនៅត្រឹម ២៥៤,៨ លានដុល្លារអាម៉េរិក បើធៀបនឹងរយៈពេលដូចគ្នាកាលពីឆ្នាំមុន។ របាយការណ៍របស់អគ្គនាយកដ្ឋានកៅស៊ូបានឱ្យដឹងថា កម្ពុជាបាននាំចេញកៅស៊ូសួតចំនួន ១៦១.៥៦២ តោន អំឡុងខែមករាដល់ខែកក្កដា ពោលគឺធ្លាក់ចុះ ០,៣% បើធៀបនឹងរយៈពេលដូចគ្នាក្នុងឆ្នាំ២០២១។ ចំពោះបញ្ហាប្រឈមនាពេលបច្ចុប្បន្ន ដែលឧស្សាហកម្មកៅស៊ូកម្ពុជាកំពុងជួបប្រទះ លោកមានប្រសាសន៍ថា “ទីផ្សារកៅស៊ូមិនមានស្ថិរភាព ដោយសារយើងពឹងផ្អែកលើការនាំចេញ”។ ចុចទីនេះដើម្បីអានបន្ថែម

កសិករអាចស្វែងរកឥណទាន ដែលមានអត្រាការប្រាក់ទាប ដើម្បីកាត់បន្ថយថ្លៃដើមផលិតកម្ម បន្ទាប់ពីមានកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ និងកសិកម្ម

ប្រភព៖ The Phnom Penh Post

សហគមន៍កសិកម្ម អាចទទួលបានការកាត់បន្ថយថ្លៃដើមផលិតកម្ម តាមរយៈឥណទានការប្រាក់ទាប បន្ទាប់ពីមានកិច្ចព្រមព្រៀងឥណទានឧបត្ថម្ភធនរវាងធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ជនបទនិងកសិកម្ម (គ្រប់គ្រងដោយរដ្ឋ) និងស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុចំនួនបី។ កិច្ចព្រមព្រៀងនេះត្រូវបានចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី១៥ ខែសីហា ជាមួយធនាគារប្រៃសណីយ៍កម្ពុជា គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុចម្រើន និងគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ នៅក្រោមគម្រោងពិពិធកម្មវិស័យកសិកម្មកម្ពុជា។ កិច្ចព្រមព្រៀងនេះមានគោលបំណងលើកកម្ពស់វិស័យកសិកម្ម ដែលជាវិស័យឆ្អឹងខ្នងនៃសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ឱ្យកាន់តែប្រសើរនៅក្នុងដំណាក់កាល ដែលពិភពលោកកំពុងជួបវិបត្តិស្បៀងអាហារ ។ ចុចទីនេះដើម្បីអានបន្ថែម

Jan-Jul Raw Cashew Exports to Vietnam Fall Nearly 35% as Rains Hit Quality, Yields

Source: Phnom Penh Post

In the first seven months of 2022, Cambodia exported about 660,000 tonnes of raw cashew nuts worth more than $1.08 billion to Vietnam, down by 350,000 tonnes or 34.65% year-on-year, according to the Cashew Nut Association of Cambodia president Uon Silot. Without much in the way of processing facilities that match international standards, about 95% of cashew nuts produced in Cambodia are exported raw to Vietnam, another 2% are shipped raw to India, and the rest are processed locally for domestic and international consumption. The wholesale going-rate for raw cashew nuts is currently from $1,350-1,750, depending on cashew quality. The quality and other parameters of the crop vary widely due to weather conditions, he said. In Lai Huot, owner of Chey Sambor Cashew Nut Processing Handicrafts based in Kampong Thom province, commented that cultivation has seemingly not gained the desired traction in recent years due to a lack of funds and limited number of large processing facilities which meet recognized standards, despite the acclaim that Cambodian cashew nuts have received for their quality and impeccable taste. Click here to read more

Cambodia Trade Gains SME Momentum

Source: The Phnom Penh Post

At least 135 companies registered with CambodiaTrade, a government-hosted online marketplace, have displayed more than 1,200 products on sale globally since the application's soft-launch last September. Secretary of Commerce Tek Reth Kamrong urged more local small- and medium-sized enterprises (SME) to register with CambodiaTrade to promote their products to domestic and foreign markets. "Those which have displayed their products on Cambodiatrade.com are well-prepared for business-to-business and business-to-customer orders and electronic payments, as well as domestic and international shipments," she said. On March 31, the Ministry officially launched CambodiaTrade with integrated marketing solutions, regarded as a key component of the Cambodia E-Commerce Development Project (Go4eCAM). Click here to read more

Global Economic Crisis Hurts Rubber Exports

Source: Khmer Times

Global economic crisis, rising inflation, interest rate hikes in the United States, the Russia-Ukraine war, the geopolitical situation involving US and China, and a partial shutdown in China adversely affected rubber exports from Cambodia in the first seven months of this year, a top official said. Cambodia's revenue from dry rubber exports in the first seven months of this year dropped 6% to $254.8 million compared to the same period in the previous year. According to a General Directorate of Rubber report, the country exported 161,562 tones of dry rubber in the January-July period, a decrease of 0.3% compared with the same period in 2021. On the current challenges being faced by the rubber industry in the country, he said, "The rubber market is unstable because we rely on exports". Click here to read more

Farmers Can Seek Low-Interest Loans to Trim Production Costs after ARDB Deal

Source: Phnom Penh Post

Agricultural communities can look towards reducing production costs via low-interest loans following a subsidiary loan agreement between state-owned Agricultural and Rural Development Bank (ARDB) and three financial institutions. The agreement was signed with one commercial bank and two microfinance institutions (MFI) – Cambodia Post Bank Plc, Chamroeun Microfinance Plc and AMK Microfinance Institution Plc – under the Cambodia Agricultural Sector Diversification Project (CASDP) on August 15. The agreement is aimed at propping up the agricultural sector, a mainstay of the Cambodian economy, at a time when the world is facing a food crisis. Click here to read more

អាម៉េរិកប្រាប់ឥណ្ឌាថាកប៉ាល់ឥណ្ឌាត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីដឹកប្រេងឥន្ធនៈរុស្ស៊ីទៅញូវយ៉ក

ប្រភព៖ Reuters

សហរដ្ឋអាម៉េរិក បានបង្ហាញការព្រួយបារម្ភចំពោះឥណ្ឌា ដែលកាលពីដើមឆ្នាំនេះ ប្រទេសឥណ្ឌាត្រូវបានរុស្ស៊ីប្រើប្រាស់ ដើម្បីដឹកជញ្ជូនប្រេងឥន្ធនៈដែលផលិតចេញពីប្រេងឆៅរុស្ស៊ី ទៅកាន់ទីក្រុងញូវយ៉ក តាមរយៈការផ្ទេរនៅសមុទ្រអន្តរជាតិ នេះបើយោងតាមសម្តីមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់ធនាគារកណ្តាលឥណ្ឌាមួយរូប។ ទណ្ឌកម្មរបស់អាម៉េរិកលើរុស្ស៊ីចំពោះការឈ្លានពានអ៊ុយក្រែនកាលពីខែកុម្ភៈ គឺហាមឃាត់ការនាំចូលផលិតផលថាមពល ដែលមានដើមកំណើតនៅរុស្ស៊ី រួមមានប្រេងឆៅ ឥន្ធនៈចម្រាញ់រួច ធ្យូងថ្ម និងឧស្ម័ន។ លោក ម៉ៃឃើល ប្រាតា ទេសាភិបាលរងធនាគារកណ្តាលឥណ្ឌា បាននិយាយថា “រឿងកើតឡើងបែបនេះ កប៉ាល់ឥណ្ឌាបានបើកទៅជួបកប៉ាល់ដឹកប្រេងរុស្ស៊ី និងផ្ទេរប្រេងចេញនៅកណ្តាលសមុទ្រ រួចពួកគេបើកទៅកំពង់ផែមួយនៅរដ្ឋគូចារ៉ាត។ ប្រេងទាំងនោះត្រូវបានចម្រាញ់ជាសារធាតុសម្រាប់ផលិតប្លាស្ទិក”។ លោក ប្រាតា មិនបានបង្ហាញឈ្មោះ ឬទិន្នន័យពីកប៉ាល់នោះទេ និងបានបន្ថែមថា “សារធាតុដែលចម្រាញ់រួចនោះ ត្រូវបានរក្សាទុកលើកប៉ាល់ដដែល និងបើកចេញទៅដោយគ្មានទិសដៅ។ រហូតដល់កណ្តាលសមុទ្រ ទើបកប៉ាល់ទទួលបានទិសដៅ និងបង្វែរទៅញូវយ៉ក”។ ឥណ្ឌាគឺជាប្រទេសនាំចូល និងប្រើប្រាស់ប្រេងធំលំដាប់ទីបីនៅលើពិភពលោក និងបានក្លាយជាប្រទេសធំមួយក្នុងការនាំចូលប្រេងពីរុស្ស៊ីតាំងពីរុស្ស៊ីឈ្លានពានអ៊ុយក្រែនមក ដែលពីមុនមកឥណ្ឌានាំចូលតិចតួចប៉ុណ្ណោះពីរុស្ស៊ី។ ចុចទីនេះដើម្បីអានបន្ថែម

ការនាំចូលថាមពលក្នុងតម្លៃថ្លៃ បណ្តាលឱ្យតំបន់ចាយប្រាក់អឺរ៉ូជួបវិនិភាពពាណិជ្ជកម្មក្នុងខែមិថុនា

ប្រភព៖ Reuters

យោងតាមទិន្នន័យពីអឺរ៉ូស្តេត ប្រទេសចាយប្រាក់អឺរ៉ូបានជួបវិនិភាពពាណិជ្ជកម្មក្នុងខែមិថុនា បន្ទាប់ពីសម្រេចបានអតិរេកពាណិជ្ជកម្មកាលពីឆ្នាំមុន ដោយសារតែតម្លៃឧស្ម័ននិងប្រេងនាំចូលកើនឡើង។ យោងទិន្នន័យបណ្តោះអាសន្ន ទំហំវិនិភាពពាណិជ្ជកម្មរវាងប្រទេសចាយប្រាក់អឺរ៉ូជាមួយប្រទេសដទៃទៀត មានចំនួន ២៤,៦ ប៊ីលានអឺរ៉ូ ក្នុងខែមិថុនាធៀបនឹងអតិរេក ១៧,២ ប៊ីលានអឺរ៉ូ កាលពីឆ្នាំ ២០២១។ តែបើយោងតាមទិន្នន័យផ្លូវការ ទំហំវិនិភាពកើនឡើងពី ២៧,២ ប៊ីលានអឺរ៉ូ ក្នុងខែឧសភា ដល់ ៣០,៨ ប៊ីលានអឺរ៉ូ ក្នុងខែមិថុនា។ អឺរ៉ូស្តេតមិនបានផ្តល់ទិន្នន័យលម្អិតនីមួយៗ ពីវិនិភាពពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់តំបន់ចាយប្រាក់អឺរ៉ូទេ ប៉ុន្តែសម្រាប់សហភាពអឺរ៉ុប វិនិភាពថាមពលក្នុង៦ខែឆ្នាំនេះ កើនជិតបីដង ពី ១០៥,៦ ប៊ីលានអឺរ៉ូ ក្នុងឆ្នាំ ២០២១ ទៅ ២៩០,៨ ប៊ីលានអឺរ៉ូ ក្នុងឆ្នាំនេះ។ វិនិភាពពាណិជ្ជកម្មរវាងសហភាពអឺរ៉ុបនិងរុស្ស៊ី ដែលជាប្រទេសផ្គត់ផ្គង់ប្រេង និងឧស្ម័នដ៏សំខាន់ កើនជិតបួនដង ពី ២៤,៦ ប៊ីលានអឺរ៉ូ ដល់ ៩០,៦ ប៊ីលានអឺរ៉ូ ក្នុងរយៈពេល៦ខែដូចគ្នាធៀបនឹងឆ្នាំមុន។ វិនិភាពពាណិជ្ជកម្មរវាងសហភាពអឺរ៉ុបជាមួយប្រទេសន័រវែស ដែលជាប្រទេសអាចជំនួសរុស្ស៊ីផ្នែកខ្លះក្នុងការនាំចូលទៅអឺរ៉ុប ក៏កើនឡើងខ្លាំងដែរពី ០,៥ ប៊ីលានអឺរ៉ូ ដល់ ៣៥,៨ ប៊ីលានអឺរ៉ូ ធៀបនឹងឆ្នាំមុន។ ការនាំចូលរបស់សហភាពអឺរ៉ុបពីចិនក៏កើនឡើងផងដែរ បន្ទាប់ពីការបិទខ្ទប់ដែលបណ្តាលមកពីវិបត្តិកូវីដកាលពីឆ្នាំ២០២១ ខណៈដែលការនាំចេញទៅចិនធ្លាក់ចុះនាំឱ្យវិនិភាពពាណិជ្ជកម្ម កើនឡើងពី ៩៨ ប៊ីលានអឺរ៉ូ ដល់ ១៨៩,៥ ប៊ីលានអឺរ៉ូ ធៀបនឹងឆ្នាំមុន។ ចុចទីនេះដើម្បីអានបន្ថែម

ការផ្តោតរបស់ប្រទេសចិនលើបច្ចេកវិទ្យា ៥G អនុញ្ញាតឱ្យមានបរិវត្តកម្មឌីជីថលយ៉ាងទូលំទូលាយ

ប្រភព៖ Xinhua

ប្រទេសចិន បាននិងកំពុងពង្រីកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ៥G របស់ខ្លួនក្នុងល្បឿនយ៉ាងលឿន ដោយប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាឥតខ្សែជំនាន់ចុងក្រោយ ដើម្បីជួយសម្រួលដល់ការធ្វើឌីជីថលការបូនីយកម្មនៃវិស័យផ្សេងៗគ្នាក្នុងប្រទេស។ ត្រឹមដំណាច់ខែមិថុនា ស្ថានីយមូលដ្ឋាន ៥G ចំនួនប្រមាណ ១,៨៥ លាន ត្រូវបានសាងសង់ឡើង ដោយបានផ្តល់សេវាដល់អ្នក

ប្រើប្រាស់ជាង ៤៥០ លាននាក់ ដែលចំនួនទាំងនេះស្មើជាង ៦០% នៃចំនួនស្ថានីយនិងអ្នកប្រើប្រាស់សរុបទូទាំងពិភពលោក។ ការរីកចម្រើនយ៉ាងឆាប់រហ័សនៃបណ្តាញទូរគមនាគមន៍ ដែលមានល្បឿនលឿន ភាពជឿជាក់ខ្ពស់ និងភាពរាំងស្ទះតិចតួច បាននិងកំពុងជួយជំរុញឱ្យមានការអភិវឌ្ឍវិស័យមួយចំនួននាពេលអនាគត មានដូចជា រោងចក្រឆ្លាតវៃ សេវាវេជ្ជសាស្ត្រ (ការវះកាត់ពីចម្ងាយ) និងកសិដ្ឋានឌីជីថល។ ចុចទីនេះដើម្បីអានបន្តែម

ការរឹតត្បិតប្រព័ន្ធឌីជីថល ជំរុញឱ្យមានឧបសគ្គពាណិជ្ជកម្ម និងបំបែកអ៊ីនធឺណិតសកល

ប្រភព៖ DIGITAL TRADE

ការពង្រីកការរឹតត្បិតលើការបញ្ចេញមតិដោយសេរី និងការចូលប្រើប្រាស់ព័ត៌មានទៅក្នុងវិស័យឌីជីថល បន្តកើនឡើងជាសកល ដែលធ្វើឱ្យមានផលប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ។ ត្រឹមតែមួយឆ្នាំមុន រុស្ស៊ី បានផ្តាច់ខ្លួនជាផ្លូវការពីប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិតសកល និងបានបង្កើនការបង្ក្រាបលើការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន និងមតិរិះគន់រដ្ឋាភិបាល និងការឈ្លានពានអ៊ុយក្រែន។ ទិន្នន័យមួយបានបង្ហាញថា ការរឹតត្បិតតាមប្រព័ន្ធឌីជីថល បានបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់ផលប្រយោជន៍សេដ្ឋកិច្ចរបស់អាម៉េរិក។ របាយការណ៍ថ្មីមួយពីគណៈកម្មការពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិរបស់អាម៉េរិក (USITC) បានបង្ហាញថា ការរឹតត្បិតប្រព័ន្ធឌីជីថលទាំងឡាយ ដោយរដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសណាមួយ មិនថាជាការទប់ស្កាត់ឬបិទសេវាកម្មអ៊ីនធឺណិត ការបិទអ៊ីនធឺណិតទាំងស្រុង ឬរារាំងមិនឱ្យក្រុមហ៊ុនបរទេសផ្តល់សេវាអ៊ីនធឺណិតនៅក្នុងទីផ្សារនោះ អាចបង្កផលប៉ះពាល់ដល់ក្រុមហ៊ុន ដែលកំពុងប្រតិបត្តិការ នៅក្នុងទីផ្សារប្រទេសទាំងនោះ។ ការមិនអនុញ្ញាតឱ្យសេវាកម្មអ៊ីនធឺណិតចូលក្នុងទីផ្សារទាំងស្រុង នឹងអាចបង្កឱ្យមានផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរដល់ការនាំចេញសេវាកម្មឌីជីថល។ គណៈកម្មការនេះ ក៏បានប៉ាន់ប្រមាណថា បណ្តាញសង្គម និងក្រុមហ៊ុនផ្តល់សេវាបង្កើតវីដេអូដោយអ្នកប្រើប្រាស់ បានខាតបង់យ៉ាងហោចណាស់រាប់រយលាន និងអាចឈានដល់រាប់សិបប៊ីលានដុល្លារអាម៉េរិក ដោយសារការរឹតត្បិតច្រកទីផ្សារ សម្រាប់សេវាកម្មឌីជីថលក្នុងប្រទេសចិនតាមរយៈការអនុវត្តគោលនយោបាយ "Great Firewall of China"។ ចុចទីនេះដើម្បីអានបន្តែម

អតិផរណានិងហិរញ្ញវត្ថុខ្សែចង្វាក់ផ្គត់ផ្គង់៖ ការគ្រប់គ្រងឧបសគ្គកើតឡើងនៅខាងមុខ

ប្រភព៖ Global Trade Review

ការរំខានពីជំងឺរាតត្បាតកូវីដ-១៩ ដល់ទាំងសេដ្ឋកិច្ចនិងខ្សែចង្វាក់ផ្គត់ផ្គង់សកល រួមជាមួយនឹងការកើនឡើងខ្ពស់នៃថ្លៃទំនិញ និងភាពមិនច្បាស់លាស់បណ្តាលមកពីការឈ្លានពានរបស់រុស្ស៊ីលើអ៊ុយក្រែន បានធ្វើឱ្យអតិផរណាក្លាយជាក្តីព្រួយបារម្ភសារជាថ្មីរបស់ពិភពលោក។ ស្របពេលដែលសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកបានបើកឡើងវិញ កំណើនតម្រូវការនិងឥទ្ធិពលរំពា (Bullwhip Effect) បានធ្វើឱ្យបណ្តាញចែកចាយកើនលើសលប់ ដែលបង្កឱ្យមានកំណើននៃចំណាយខណៈពេលដែលសង្គ្រាមនៅអ៊ុយក្រែន បានធ្វើឱ្យថ្លៃថាមពលនិងអាហារកើនឡើង។ ទាំងនេះជាបញ្ហាប្រឈម ដែលពិភពលោកមិនដែលជួបប្រទះក្នុងសម័យទំនើប។ ក្តីបារម្ភទាំងនេះកើតឡើង ស្របពេលដែលអតិផរណានៅអាម៉េរិកបានឡើងដល់ ៨,៦% ក្នុងខែឧសភា ដែលជាកម្រិតខ្ពស់បំផុតចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩៨១។ អតិផរណានៅចក្រភពអង់គ្លេស បានឈានដល់ ៩% ដែលជាកម្រិតខ្ពស់បំផុតចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩៨២ ខណៈដែលកម្រិតនេះកើនដល់ ៨,១% នៅក្នុងតំបន់ចាយប្រាក់អឺរ៉ូ។ កាលៈទេសៈដ៏លំបាកទាំងនេះទាមទារឱ្យមាន ការឆ្លើយតបប្រកបដោយភាពច្នៃប្រឌិតពីទីផ្សារ នៅពេលដែលអ្នកពាក់ព័ន្ធព្យាយាមគ្រប់គ្រងអតិផរណា ដែលកើតចេញពីកំណើនថ្លៃចំណាយ។ ចុចទីនេះដើម្បីអានបន្តែម

ជប៉ុន កូរ៉េខាងត្បូង និងកោះតៃវ៉ាន់ ទិញប្រេងឥន្ធនៈពីរុស្ស៊ីប្រមាណ ៥,៥ ប៊ីលានដុល្លារអាម៉េរិក

ប្រភព៖ Nikkei Asia

ទិន្នន័យរបស់មជ្ឈមណ្ឌលសម្រាប់ការស្រាវជ្រាវថាមពលនិងខ្យល់ស្អាត (Center for Research on Energy and Clean Air—CREA) បានបង្ហាញថា ជប៉ុន កូរ៉េខាងត្បូង និងកោះតៃវ៉ាន់ បាននាំចូលប្រេងឥន្ធនៈផូស៊ីលពីរុស្ស៊ីសរុបប្រមាណ ៥,៥ ប៊ីលានដុល្លារអាម៉េរិក ក្នុងរយៈពេល ៥ ខែបន្ទាប់ពីរុស្ស៊ីឈ្លានពានអ៊ុយក្រែន ដែលនេះបង្ហាញពីការនៅតែបន្តពឹងផ្អែកលើទំនិញរុស្ស៊ីពីសំណាក់សេដ្ឋកិច្ចទាំងបីនេះ បើទោះបីជាប្រទេសផ្សេងផ្តាច់ទំនាក់ទំនងធុរកិច្ចជាមួយរុស្ស៊ីក៏ដោយ។ យោងតាមការប៉ាន់ស្មានរបស់មជ្ឈមណ្ឌល CREA ជប៉ុនបានទិញឆ្សងឋ ប្រេង និងឧស្ម័ន ពីរុស្ស៊ីប្រមាណ ២,៦ ប៊ីលានដុល្លារអាម៉េរិក ចន្លោះថ្ងៃទី២៤ ខែកុម្ភៈ (ថ្ងៃដែលរុស្ស៊ីឈ្លានពានអ៊ុយក្រែន) និងថ្ងៃទី៣១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២២ ខណៈកូរ៉េខាងត្បូងបានទិញប្រមាណ ១,៧ ប៊ីលានដុល្លារអាម៉េរិក និងកោះតៃវ៉ាន់បានទិញប្រមាណ ១,២ ប៊ីលានដុល្លារអាម៉េរិក។ ព័ត៌មាននេះកើតឡើងបន្ទាប់ពី ជប៉ុន កូរ៉េខាងត្បូង និងកោះតៃវ៉ាន់ បង្ហាញការគាំទ្ររបស់ខ្លួនចំពោះអ៊ុយក្រែន តែពុំបានបង្ហាញពីកាលបរិច្ឆេទជាក់លាក់ចំពោះការបញ្ឈប់ទិញប្រេងឥន្ធនៈពីរុស្ស៊ីនោះទេ ខណៈប្រទេសសម្ព័ន្ធមិត្តអឺរ៉ុបរបស់ខ្លួន បានដាក់ទណ្ឌកម្មលើរុស្ស៊ីដើម្បីបញ្ចប់ការនាំចូលឆ្សងឋនិងប្រេងឥន្ធនៈពីរុស្ស៊ីនាចុងឆ្នាំនេះ។ របាយការណ៍របស់មជ្ឈមណ្ឌល CREA ក៏បានបង្ហាញផងដែរថា ការបញ្ជាទិញពីសេដ្ឋកិច្ចទាំងបីនេះ បានផ្តល់ចំណូលដល់ថវិកាជាតិរុស្ស៊ីប្រមាណ ១ ប៊ីលានដុល្លារអាម៉េរិក ក្នុងរយៈពេល៥ខែក្រោយការឈ្លានពានអ៊ុយក្រែន ហើយសេដ្ឋកិច្ចនៅតំបន់អាស៊ីបូព៌ាទាំងនេះ អាចក្លាយជាអ្នកនាំចូលប្រេងឥន្ធនៈពីរុស្ស៊ីដ៏សំខាន់ស្របពេលដែលប្រទេសផ្សេងទៀតបានដាក់ទណ្ឌកម្មលើរុស្ស៊ី។ ចុចទីនេះដើម្បីអានបន្ថែម

US Tells India that Indian Ship Used to Reroute Russian-Linked Fuel to New York

Source: Reuters

The United States has expressed concern to India that it was used earlier this year to export fuel made from Russian crude to New York through high-seas transfers, a top Indian central banker said. U.S. sanctions on Russia for its February invasion of Ukraine prohibit imports to the United States of Russian-origin energy products including crude oil, refined fuels, distillates, coal, and gas. "It turns out, an Indian ship met a Russian tanker in mid-seas, picked up oil in the mid-seas, came to a port in Gujarat, it was processed in that port and converted into a distillate which actually goes into making single-use plastic," said Reserve Bank of India Deputy Governor, Michael Patra. "The refined output was put back on that ship and it set sail without a destination. In the mid-seas it received the destination, so it reached its course, went to New York. " Patra did not name the ship or give any other details. India, the world's third-biggest oil importer and consumer, has become one of the biggest importers of Russian oil since the invasion of Ukraine, having bought very little of it previously. Click here to read more

Costly Energy Imports Push Euro Zone into Trade Deficit in June

Source: Reuters

Euro zone countries swung into a trade deficit in June from a surplus 12 months earlier because of soaring prices of imported gas and oil, Eurostat data showed on Tuesday. Eurostat said the trade gap of the 19 countries sharing the euro with the rest of the world, unadjusted for seasonal swings, was 24.6 billion euros in June, compared to a 17.2 billion surplus in June 2021. Seasonally adjusted, the deficit was even bigger at 30.8 billion widening from 27.2 billion in May. Eurostat did not give a breakdown for the euro zone, but for the whole European Union the trade deficit in energy for the first six months of the year almost tripled to 290.8 billion euros from 105.6 billion in the same period of 2021. The EU's trade gap with Russia, its main supplier of gas and oil, almost quadrupled to 90.6 billion euros in the first six months from 24.6 billion in the same period of last year. The EU's trade gap with Norway, which the bloc sees as a partial replacement for imports from Russia, surged even more spectacularly to 35.8 billion euros in the first six months from only 0.5 billion the year before. Also, the EU's imports from China surged after COVID pandemic lockdowns have curbed them in 2021, while exports to China fell, producing a trade gap of 189.5 billion euros in the first six months compared to 98.0 billion a year earlier. Click here to read more

China Focus: 5G Tech Enables Comprehensive Digital Transformation

Source: Xinhua

China has been expanding its 5G infrastructure at a rapid pace, utilizing the next-generation wireless technology to facilitate the digitalization of different sectors of the country. By the end of June, some 1.85 million 5G base stations have been built,supporting over 450 million end users, both accounting for over 60 percent of the global total. The rapidly expanding telecom network, featuring high speed, high reliability and low latency, has enabled futuristic scenarios in sectors like smart factory, medical services (remote surgery) and digital farm. Click here to read more

Digital Censorship Drives Trade Barriers, Fragments the Global Internet

Source: DIGITAL TRADE

Efforts to extend restrictions on free expression and information access to the digital sphere continue to accelerate globally, with deeply damaging implications. Just in the past year, Russia has become effectively isolated from the global internet and increased crack downs on the dissemination of any news and opinion critical of the government and its invasion of Ukraine. Quantitative data showcasing the harm digital censorship imposed on U.S. economic interests has emerged. A new report from the U.S. International Trade Commission (USITC) sheds light on the economic toll that government-sponsored restrictions—whether from blocking or throttling services, shutting down the internet entirely, or barring foreign providers from the market—can have on companies operating in those markets. Outright exclusion from a market can prompt even more grave outcomes for digital exports. The USITC estimated that U.S. social media and user-generated video services providers lost at least hundreds of millions and potentially tens of billions of dollars as a result of restrictions to market access in the country resulting

from the censorship imposed by the "Great Firewall of China." Click here to read more

Inflation And Supply Chain Finance: Managing the Choppy Waters Ahead

Source: Global Trade Review

The Covid-19 pandemic's dramatic disruptions to both the global economy and the supply chains that keep it moving, along with the huge rise in commodity prices and overall uncertainty caused by Russia's invasion of Ukraine, have restored inflation's place at the top of concerns worldwide. *S*oaring demand and the bullwhip effect as the world re-opened has overwhelmed distribution networks, triggering a surge in costs, while the war in Ukraine has caused the prices of energy and food to skyrocket. These represent a challenge that is almost without precedent in modern times. These concerns have been borne out, with inflation in the US in May reaching 8.6%, its highest since 1981. In the UK, it reached 9%, its highest since 1982, while in the eurozone it reached a new peak of 8.1%. These challenging circumstances will require creative responses from the market as participants attempt to control rampant cost-push inflation in the wake of a generation where it was thought to be largely tamed. Click here to read more

Japan, South Korea, and Taiwan Buy US$5.5 Billion of Russian Fuel

Source: Nikkei Asia

Japan, South Korea, and Taiwan imported a combined $5.5 billion of fossil fuels from Russia in the five months following the invasion of Ukraine, according to the Center for Research on Energy and Clean Air (CREA), underscoring their ongoing reliance on commodities from the nation even as other countries sever business ties with it. The CREA estimates Japan brought in $2.6 billion of Russian coal, oil and gas between February 24—the date Russia invaded Ukraine—and July 31. Its estimate stood at $1.7 billion for South Korea and $1.2 billion for Taiwan. That comes as the three democracies express support for Ukraine without laying out concrete timelines for phasing out purchases of Russian fossil fuels, while many of their European peers have ratcheted up sanctions on Moscow, aiming to snuff out most coal and oil imports by year-end. Buying from the three countries contributed around $1 billion to Russia's federal budget over the five-month period, the center said in a report, adding that the East Asia economies could become top importers from Russia as sanctions kick in elsewhere. Click here to read more

ខណៈអវត្តមាននៃច្បាប់ជាសកល តាពស្របច្បាប់នៃយន្តការប្រឆាំងនឹងការគេចពន្ធឧបាស្រ័យនៅតែជាសំណួរ

លោក សុខ ប៊ុនថន
អនុប្រធានវិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាលពាណិជ្ជកម្មនិងស្រាវជ្រាវ

លោក ជិនកេត តុលា
អនុប្រធានការិយាល័យនៃវិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាលពាណិជ្ជកម្មនិងស្រាវជ្រាវ

ស្ថាប័នសំខាន់ដែលមានចំណុចខ្វះខាត

អង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក (WTO) ពិសេសស្ថាប័នដោះស្រាយវិវាទ (DSB) ដែលត្រូវបានគេប្រសិទ្ធនាមថាជាដើងឯកខាងលើកកម្ពស់យុត្តិធម៌ពាណិជ្ជកម្ម ឬ "Jewel in the Crown" នៅតែមិនអាចសម្រេចបាននូវយុត្តិធម៌ប្រកបដោយបរិយាប័ន្ធដោយសារតែការបន្តកើតមាននូវទិដ្ឋភាពចំនួនពីរលើច្បាប់របស់ខ្លួន៖ និយ័តកម្មនិយមជ្រុលនៅក្នុងប្រព័ន្ធច្បាប់ដែលមានស្រាប់របស់ខ្លួន និងការឆ្លើយតបយឺតយ៉ាវផ្នែកច្បាប់ទៅនឹងបញ្ហាប្រឈមដែលកើតមានថ្មីៗ។ ភាពខ្វះខាតផ្នែកច្បាប់ និងគោលនយោបាយទាំងនេះបណ្តាលឱ្យភាពលេចធ្លោនៃស្ថាប័ននេះ ក្លាយជាប្រធានបទដ៏សំខាន់ក្នុងការវែកញែកដេញដោលនាពេលកន្លងមកនេះ។

អ្វីដែលសំខាន់ បើទោះជាមានការសោទរចំពោះសមិទ្ធផលផ្នែកច្បាប់ ដែលអង្គការ WTO សម្រេចបាននាពេលថ្មីៗនេះ ពិសេសកិច្ចព្រមព្រៀងចំនួនពីរ (កិច្ចព្រមព្រៀងកិច្ចសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម (TFA) ឆ្នាំ២០១៧ និងកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការឧបត្ថម្ភធនលើវិស័យជលផល ឆ្នាំ២០២២) ក៏ស្ថាប័ននេះនៅតែបរាជ័យនៅក្នុងផ្នែកផ្សេងទៀត ដែលក្នុងនោះរួមមានអវត្តមាននៃច្បាប់ដែលមានអនុភាពគតិយុត្តពេញលេញពាក់ព័ន្ធនឹង "យន្តការប្រឆាំងនឹងការគេចពន្ធឧបាស្រ័យ" ទាំងដែលបញ្ហានេះត្រូវបានលើកមកពិភាក្សាយ៉ាងស្វិតស្វាញជាច្រើនទសវត្សរ៍មកហើយចាប់តាំងពីកិច្ចប្រជុំនៅជុំ Uruguay Round មកម្ល៉េះ។

បច្ចុប្បន្នភាពនៃការកំណត់និយមន័យ និងវិសាលភាពនៃការគេចពន្ធឧបាស្រ័យ

យន្តការប្រឆាំងការគេចពន្ធឧបាស្រ័យ មិនទាន់ទទួលបាននិយមន័យផ្លូវច្បាប់ដែលទទួលស្គាល់ជាសកលនៅឡើយទេ ប៉ុន្តែការដាក់វិធានការបែបនេះមានការកើនឡើង ជាពិសេសនៅអាម៉េរិក សហភាពអឺរ៉ុប (EU) និងសូម្បីប្រទេសវៀតណាម និងបណ្តាប្រទេសមួយចំនួនទៀត។ ប្រទេសទាំងនេះ រួមទាំង អូស្ត្រាលី នូវែលសេឡង់ អាហ្សង់ទីន ប្រេស៊ីល ឥណ្ឌា អាហ្វ្រិកខាងត្បូង និងតួកគី មានច្បាប់ក្នុងស្រុក ឬបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធយន្តការប្រឆាំងការគេចពន្ធឧបាស្រ័យ។

ជាការពិត "ការគេចពន្ធឧបាស្រ័យ" មានអត្ថន័យស្រដៀងគ្នាទៅនឹង "ការគេចពន្ធ" ប៉ុន្តែវាក្យសព្ទទាំងពីរនេះមានលក្ខណៈបច្ចេកទេសខុសគ្នាត្រង់ថា "ការគេចពន្ធឧបាស្រ័យ" កើតចេញពីយន្តការឧបាស្រ័យពាណិជ្ជកម្ម (ប្រឆាំងការលក់បង្ហូចថ្លៃ ប្រឆាំងការផ្តល់ឧបត្ថម្ភធន ឬយន្តការគាំពារដោយដើម) រីឯ"ការគេចពន្ធ" កើតចេញពីបញ្ហានៃវិធានដើមកំណើតទំនិញ ដូចជាករណីដែលប្រទេសមួយ (ភាគី A) បានគេចវេសមិនបង់ពន្ធ MFN ដែលដាក់ដោយប្រទេសនាំចូល (ភាគី B) តាមរយៈការប្រើប្រាស់ប្រទេសទី៣ (ភាគី C) ជាច្រកនាំចេញទំនិញរបស់ខ្លួនទៅកាន់ប្រទេសនាំចូលនោះ (ភាគី B) ក្រោមប្រព័ន្ធអនុគ្រោះពន្ធដារដើម។ នៅក្នុងករណីប្រទេសចិន ការដាក់វិធានការលើការនាំចូលគ្រឿងបន្លាស់រថយន្ត ឆ្នាំ២០០៨ តំណាងភាគីចិនបានអះអាងថា វិធានការរបស់ខ្លួនប្រឆាំងការគេចវេសពីអត្រាពន្ធ MFN ក្រោមតារាងពន្ធគយរបស់ចិន ជាវិធានការប្រឆាំងនឹងការគេចពន្ធឧបាស្រ័យ។ យ៉ាងណាក៏ដោយ អង្គជំនុំជម្រះបានកំណត់ថា មកទល់ពេលនេះ មិនមានកស្តុតាង ឬឯកសារផ្លូវការណាមួយដែលអះអាងពីការ

ទទួលស្គាល់ ឬការពិភាក្សាណាមួយ ថាយន្តការប្រឆាំងការគេចពន្ធឧបាស្រ័យ ធ្លាប់ត្រូវបានធ្វើឡើងនៅក្នុងបរិបទនៃការគេចពន្ធគយធម្មតា ឬការបកស្រាយអំពីសម្បទានទាក់ទងនឹងពន្ធនាំចូលរបស់សមាជិកក្នុងវិសាលភាពនៃមាត្រា II នៃកិច្ចព្រមព្រៀង GATT ឆ្នាំ១៩៩៤។

កន្លងមក ការគេចពន្ធឧបាស្រ័យត្រូវបានប្រើដើម្បីប្រឆាំងនឹងការលក់បង្ហូចថ្លៃតែប៉ុណ្ណោះ ប៉ុន្តែអង្គការសហប្រតិបត្តិការ និងអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច (OECD) បានពង្រីកវិសាលភាពនៃយន្តការនេះ ដែលគ្របដណ្តប់ដល់សកម្មភាពគេចពីកាតព្វកិច្ចពន្ធផ្សេងៗទៀត ដែលប្រទេសសមាជិកបានប្តេជ្ញាអនុវត្តនៅក្រោមក្របខ័ណ្ឌ WTO រាប់បញ្ចូលទាំងការឧបត្ថម្ភធនលើការនាំចេញកសិផល កាតព្វកិច្ចគាំពារប្រឆាំងតបត និងការដាក់កំហិតលើបរិមាណនៃការនាំចេញ ជាដើម។ ទោះជាយ៉ាងណា យន្តការប្រឆាំងការគេចពន្ធលក់បង្ហូចថ្លៃ គឺជាឧបករណ៍គោលនយោបាយដ៏ពេញនិយម ដែលទាមទារការពិភាក្សាបន្ថែមទៀត។

ជាបច្ចេកទេស មានវិធីសាស្ត្រចំនួនបួន ដែលប្រទេសសមាជិកអង្គការ WTO អាចអនុវត្តដើម្បីគេចចេញផុតពីកាតព្វកិច្ចពន្ធប្រឆាំងការលក់បង្ហូចថ្លៃ។ វិធីសាស្ត្រទី១ គឺការគេចពន្ធឧបាស្រ័យដោយប្រើប្រាស់ប្រទេសទីបី (ឧ. ប្រទេស A ប្រើប្រាស់ប្រទេស B ជាច្រកនាំទំនិញចេញទៅប្រទេស C ដែលប្រទេស C បានដាក់ពន្ធប្រឆាំងនឹងការលក់បង្ហូចថ្លៃលើប្រទេស A)។ វិធីសាស្ត្រទី២ គឺការគេចពន្ធឧបាស្រ័យតាមរយៈប្រទេសនាំចូល (ឧ. ប្រទេស B បានដាក់ពន្ធប្រឆាំងការលក់បង្ហូចថ្លៃ លើប្រទេស A ដូច្នេះប្រទេស A នាំចេញតែផ្នែក ឬសមាសធាតុនៃផលិតផលដែលលក់បង្ហូចថ្លៃទៅប្រទេស B ដំឡើងក្នុងប្រទេស B ហើយលក់នៅទីនោះ)។ វិធីសាស្ត្រទី៣ គឺការគេចពន្ធឧបាស្រ័យតាមរយៈការផ្ទេរផលិតកម្ម (ឧ. ប្រទេស A បានផ្លាស់មូលដ្ឋានផលិតនៃផលិតផលលក់បង្ហូចថ្លៃ ទៅប្រទេស B ឬប្រទេសទីបី ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរទីតាំងផលិត សំដៅគេចពីកាតព្វកិច្ចបង់ពន្ធលក់បង្ហូចថ្លៃដែលប្រទេស B បានដាក់។ វិធីសាស្ត្រទី៤ គឺការគេចពន្ធឧបាស្រ័យដោយផ្លាស់ប្តូរតែបន្តិចបន្តួចលើសណ្ឋាននៃផលិតផល (ឧ. ការផ្លាស់ប្តូរសណ្ឋានបន្តិចបន្តួចនៃផលិតផលលក់បង្ហូចថ្លៃ ដើម្បីបង្កើតឱ្យមានភាពខុសគ្នាតែបន្តិចលើទំនិញសម្រាប់នាំចេញទៅប្រទេស B)។

យន្តការប្រឆាំងការគេចពន្ធឧបាស្រ័យ៖ បញ្ហាចាស់ ក្នុងស្ថាប័នចាស់ គួរធ្វើកំណែទម្រង់ក្នុងបរិបទថ្មី?

ជាការពិតណាស់ ប្រទេសមួយចំនួន រួមទាំងអាម៉េរិកផងដែរ បានព្យាយាមជំរុញការធ្វើនិយ័តកម្មនៃយន្តការប្រឆាំងការគេចពន្ធឧបាស្រ័យ នៅក្រោមក្របខ័ណ្ឌអង្គការ WTO ។ មាត្រា១២ នៃសេចក្តីព្រាងច្បាប់ដាំងឃែល (Dunkel Draft) ឆ្នាំ១៩៩១ បានផ្តល់សិទ្ធិដល់ភាគីនីមួយៗ ក្នុងការដំឡើងពន្ធប្រឆាំងការលក់បង្ហូចថ្លៃ ទៅលើសកម្មភាពណាមួយដែលគេចពន្ធឧបាស្រ័យតាមរយៈការផ្ទេរផលិតកម្ម និងការគេចពន្ធឧបាស្រ័យតាមច្រកប្រទេសនាំចូល។ បើទោះជាមានការជំរុញខ្លាំងពីអាម៉េរិក ជាពិសេសការអំពាវនាវឱ្យរឹតបន្តឹងច្បាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងយន្តការប្រឆាំងការគេចពន្ធឧបាស្រ័យ តាមរយៈការបញ្ចូលបញ្ញត្តិប្រឆាំងការគេចពន្ធតាមរយៈប្រទេសទីបី និងការគេចពន្ធតាមរយៈការផ្លាស់ប្តូរតិចតួចសណ្ឋាននៃផលិតផល ក៏សេចក្តីព្រាងច្បាប់នេះខ្វះការគាំទ្រផ្នែកនយោបាយ ពីបណ្តាប្រទេសចរចាផ្សេងទៀត រួមទាំងឥណ្ឌាផងដែរ ហើយច្បាប់នេះត្រូវបានភាគីចរចាច្រានចោលតាំងពីមុនឆ្នាំ១៩៩៤មកម្ល៉េះ។

នៅដំណាក់កាលចុងក្រោយនៃកិច្ចប្រជុំជុំ Uruguay Round ក្នុងឆ្នាំ១៩៩៤ រដ្ឋមន្ត្រីទាំងនោះបានអនុម័តសេចក្តីសម្រេចមួយ ស្តីពីការប្រឆាំងការគេចពន្ធឧបាស្រ័យ អមនឹងកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការអនុវត្តមាត្រា VI (ហៅកាត់ថា កិច្ចព្រមព្រៀងប្រឆាំងការលក់បង្ហូចថ្លៃ ឬ ADA ឆ្នាំ១៩៩៥)។ នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចនោះ (ដែលចិនបានសំដៅដល់ ជុំវិញករណីជម្លោះចិនពាក់ព័ន្ធនឹងការដាក់វិធានការលើការនាំចូលគ្រឿងបន្លាស់រថយន្ត ឆ្នាំ២០០៨) រដ្ឋមន្ត្រីទាំងនោះបានធ្វើការកត់សម្គាល់ថា បញ្ហាគេចពន្ធឧបាស្រ័យនេះ បានបង្កើតផ្នែកខ្លះនៃការចរចាតាំងពីមុនកិច្ចព្រមព្រៀងប្រឆាំងការលក់បង្ហូចថ្លៃ ត្រូវបានអនុម័តមកម្ល៉េះ ដែលអ្នកចរចាមិនអាចយល់ស្របលើខ្លឹមសារជាក់លាក់ណាមួយ ដែលកិច្ចព្រមព្រៀងប្រឆាំងការលក់បង្ហូចថ្លៃ មិនបានចែងនោះឡើយ។ ជាងនេះទៅទៀត រដ្ឋមន្ត្រីទាំងនោះបានទទួលស្គាល់ពីការចង់សម្រេចបាននូវ "ការអនុវត្តនៃច្បាប់រួមមួយ ពាក់ព័ន្ធនឹងយន្តការ

ប្រឆាំងការគេចពន្ធឧបាស្រ័យនេះ ឱ្យបានឆាប់តាមដែលអាចធ្វើទៅបាន" ដែលខ្លឹមសារនៃប្រយោគនេះ មិនបានបង្ហាញច្បាស់លាស់ពីពេលវេលា ឬខ្លឹមសារសម្រាប់ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់រួម ដែលពួកគេចង់បាននោះទេ។ ការចង់បានច្បាប់ ឬវិធានរួមស្តីពីយន្តការប្រឆាំងការគេចពន្ធឧបាស្រ័យនេះ បង្កឱ្យមានការចោទជាសំណួរថា តើការអនុម័តបទប្បញ្ញត្តិក្នុងស្រុកប្រឆាំងការគេចពន្ធឧបាស្រ័យ និងការអនុវត្តវិធានការទាំងនោះដោយសមាជិកនីមួយៗ ពិតជាឆ្លុះបញ្ចាំងពីអ្វីដែលជាការអំពាវនាវរបស់រដ្ឋមន្ត្រីអង្គការ WTO ដែលទទួចចង់បាន "ច្បាប់ ឬវិធានរួម" លើបញ្ហាយន្តការប្រឆាំងការគេចពន្ធឧបាស្រ័យនេះដែរឬទេ។

ជាងនេះទៅទៀត រដ្ឋមន្ត្រីប្រទេសចរចាទាំងនោះ បានសម្រេចចិត្តបញ្ជូនរឿងនេះទៅគណៈកម្មាធិការប្រឆាំងការលក់បង្ហូចថ្លៃ ដែលបានបង្កើតឡើងក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងប្រឆាំងការលក់បង្ហូចថ្លៃ ដើម្បីរកដំណោះស្រាយសមស្រប។ នៅខែមេសា ឆ្នាំ ១៩៩៧ គណៈកម្មាធិការនេះបានបង្កើត "ក្រុមការងារក្រៅផ្លូវការប្រឆាំងការគេចពន្ធឧបាស្រ័យ" ដែលមានអាណត្តិចង្អៀត និងមិនមានភាពច្បាស់លាស់ និងអាចផ្តល់ត្រឹមតែមតិយោបល់ដល់គណៈកម្មាធិការតែប៉ុណ្ណោះ មិនអាចធ្វើការសម្រេចចិត្តណាមួយលើបញ្ហានេះទេ។ ចាប់តាំងពីការចរចានៅក្នុងជុំ Doha Round ក្នុងឆ្នាំ២០០១ មកទល់ពេលនេះ ក្រុមការងារមិនទាន់សម្រេចបាននូវែឱ្យនភាពសំខាន់ៗណាមួយនៅឡើយ ពាក់ព័ន្ធបញ្ហានេះទេ។

ដើម្បីដោះស្រាយនូវចំណុចខ្វះចន្លោះទាំងនោះ ប្រទេសមួយចំនួនបានជ្រើសរើសយកច្បាប់ឯកតោភាគីរបស់ពួកគេសម្រាប់ជាវិធានការប្រឆាំងការគេចពន្ធឧបាស្រ័យនេះ បើទោះបីជាពួកគេយល់ឃើញថា ទង្វើបែបនេះផ្ទុយនឹងស្មារតីនៃសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គការ WTO ក៏ដោយ។ ជាឧទាហរណ៍ ក្នុងឆ្នាំ២០២០ គណៈកម្មការអឺរ៉ុបបានផ្តួចផ្តើមការស៊ើបអង្កេតប្រឆាំងការគេចពន្ធឧបាស្រ័យចំនួន ៣ ករណី ហើយបានបញ្ចប់ការស៊ើបអង្កេតលើ ៥ករណី ដែលវិធានការទាំងនេះ ផ្អែកលើយន្តការការពារពាណិជ្ជកម្មរបស់សហភាពអឺរ៉ុប (TDI) ជាពិសេស មាត្រា១៣ នៃបទប្បញ្ញត្តិ (EC) លេខ ៣៨៤/៩៦ អនុម័តថ្ងៃទី២២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៩៥។ ដូចគ្នានេះដែរ ការដាក់វិធានការរបស់អាម៉េរិក ប្រឆាំងការគេចពន្ធឧបាស្រ័យ នៃបន្ទះសូឡានាំចេញពីប្រទេសចំនួនបួននៃតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍ កាលពីឆ្នាំ២០២១ ក៏យោងលើផ្នែកទី១៦៧៧j មាត្រា១៩ នៃក្រមរបស់សហរដ្ឋអាម៉េរិកផងដែរ។ កំណើននៃនិន្នាការប្រើប្រាស់ច្បាប់ជាឯកតោភាគីប្រឆាំងការគេចពន្ធឧបាស្រ័យ បានជំរុញឱ្យមានការជជែកវែកញែកកាន់តែច្រើន ថាតើបញ្ហាចាស់នេះនឹងត្រូវដោះស្រាយដោយអង្គការ WTO នៅក្នុងបរិបទថ្មីនេះដែរឬយ៉ាងណា។ បើដូច្នេះមែន តើពិភពលោកគួរមានច្បាប់ដាច់ដោយឡែកថ្មីណាមួយស្តីពីយន្តការប្រឆាំងការគេចពន្ធឧបាស្រ័យ ឬក៏គ្រាន់តែបន្ថែមបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួន នៅក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងប្រឆាំងការលក់បង្ហូចថ្លៃ ឆ្នាំ១៩៩៥ ដែលមានស្រាប់?

យន្តការប្រឆាំងការគេចពន្ធឧបាស្រ័យស្ថិតក្រោមច្បាប់ក្នុងស្រុក៖ សំណួរលើភាពស្របច្បាប់

ជាគោលការណ៍ បញ្ហាដែលកើតមានក្រោមហេតុផលមិនមានចែងច្បាស់ក្រោមច្បាប់អន្តរជាតិ គួរតែត្រូវលើកយកមកដោះស្រាយដោយច្បាប់អន្តរជាតិ ឬត្រូវស្ថិតនៅក្រោមយុត្តាធិការនៃច្បាប់អន្តរជាតិ។ ដូច្នេះហើយ បើទោះបីជាប្រទេសសមាជិកអង្គការ WTO មានបញ្ញត្តិក្នុងស្រុកពាក់ព័ន្ធនឹងវិធានការប្រឆាំងការគេចពន្ធឧបាស្រ័យ ដែលជាបញ្ញត្តិប្រាសចាកពីកិច្ចព្រមព្រៀងប្រឆាំងការលក់បង្ហូចថ្លៃឆ្នាំ១៩៩៥ ក៏ដោយ ក៏ជម្លោះដែលកើតចេញពីការអនុវត្តច្បាប់ក្នុងស្រុកនោះ មកលើប្រទេសជាសមាជិកណាមួយផ្សេងទៀត នឹងត្រូវបានយកទៅដោះស្រាយក្រោមប្រព័ន្ធដោះស្រាយវិវាទរបស់អង្គការ WTO។ ការដែលបណ្តាប្រទេសជាសមាជិកលើកយកច្បាប់ ឬបទប្បញ្ញត្តិក្នុងស្រុកមកបកស្រាយ គឺមិនអាចកាត់បន្ថយសិទ្ធិនិងផលប្រយោជន៍នៃសមាជិកផ្សេងទៀត ក្នុងការប្រើប្រព័ន្ធដោះស្រាយវិវាទរបស់អង្គការ WTO មកដោះស្រាយបញ្ហានេះឡើយ។

សម្រាប់ករណីខ្លះ ច្បាប់ក្នុងស្រុក ដែលប្រាសចាកពីបទប្បញ្ញត្តិរបស់អង្គការ WTO អាចមានភាពស្របច្បាប់បាន ក្នុងករណីដែលច្បាប់ក្នុងស្រុកនោះត្រូវបានអនុវត្តដោយប្រទេសសមាជិកនោះ ដើម្បីធានានូវអនុលោមភាព និងប្រសិទ្ធភាពពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហានៃការអនុវត្តពន្ធគយ និងកិច្ចការប្រឆាំងសកម្មភាពបោកប្រាស់នានា (ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា XX(d) នៃ GATT ឆ្នាំ ១៩៩៤)។ ទោះយ៉ាងណា ករណីលើកលែងនេះនៅមានភាពចម្រូងចម្រាស់ច្រើន ពិសេសការប្រើប្រាស់វិធានក្រោមច្បាប់ក្នុង

ស្រុកនេះជាលេសដើម្បីតតាំងការធ្វើពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ ដែលទាមទារឱ្យមានការវិភាគពីគ្រប់កម្រិត (ឧ. ករណីវត្ថុធាតុដើមនាំចេញពីចិនកាលពីឆ្នាំ ២០១២)។ ជាងនេះទៅទៀត ការអនុវត្តយន្តការបែបនេះ ត្រូវបានគេព្រមានថា ជាការបន្ថែមអនុភាពច្បាប់ដែលមិនទាន់បានឯកភាពគ្នា ទៅលើច្បាប់របស់អង្គការ WTO ដែលបានចូលជាធរមានរួចហើយ ជាពិសេសកិច្ចព្រមព្រៀង GATT ឆ្នាំ១៩៩៤ វិធានប្រកពដើមទំនិញឆ្នាំ១៩៩៥ និងកិច្ចព្រមព្រៀងប្រឆាំងការលក់បង្ហូចថ្លៃ ឆ្នាំ១៩៩៥ ខណៈដែលច្បាប់សកលស្តីពីយន្តការប្រឆាំងការគេចពន្ធឧបាស្រ័យ នៅតែជាប្រធានបទក្នុងរបៀបវារៈនៃការពិភាក្សារបស់អង្គការ WTO ។

ករណីទូរទស្សន៍កូល័រអាម៉េរិកក្នុងឆ្នាំ១៩៩៨ ដែលអាម៉េរិកបានដាក់ពន្ធប្រឆាំងការលក់បង្ហូចថ្លៃដែលត្រូវបានដាក់តាំងពីឆ្នាំ១៩៨៤ ទៅលើទូរទស្សន៍កូល័រនាំចូលពីកូរ៉េ ហើយនេះជាករណីដ៏កម្រ ដែលជាពន្លឺសម្រាប់ការដេរដែកដេញដោលដុំវិញបញ្ហាយន្តការប្រឆាំងការគេចពន្ធឧបាស្រ័យ។ បន្ទាប់ពីធ្វើការស៊ើបអង្កេត អាម៉េរិករកឃើញថាផលិតផលទាំងនេះត្រូវបានផ្ទេរទៅផលិតនៅប្រទេសម៉ិកស៊ិកនិងថៃ (ការគេចពន្ធឧបាស្រ័យតាមរយៈការប្រើប្រាស់ប្រទេសទីបី) ដើម្បីនាំចេញទៅអាម៉េរិកដោយមិនជាប់កាតព្វកិច្ចបង់ពន្ធប្រឆាំងការលក់បង្ហូចថ្លៃ។ កាលពីថ្ងៃទី១៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៧ តាមសំណើររបស់ក្រុមហ៊ុនផលិតគ្រឿងអេឡិចត្រូនិក ម៉ាក SAMSUNG ភាគីកូរ៉េបានដាក់សំណើទៅអង្គការ WTO ដើម្បីបើកការចរចាជាមួយភាគីអាម៉េរិក ដោយជំទាស់ពីការដែលអាម៉េរិករក្សានូវកាតព្វកិច្ចពន្ធប្រឆាំងការលក់បង្ហូចថ្លៃ ព្រមទាំងការបញ្ឈប់ការនាំចូលទំនិញប្រភពអេឡិចត្រូនិកពីប្រទេសកូរ៉េក្នុងចំណោមប្រទេសផ្សេងទៀត ដែលទង្វើនេះគឺជាការបំពានយ៉ាងច្បាស់លើមាត្រា VI នៃកិច្ចព្រមព្រៀង GATT ឆ្នាំ ១៩៩៤ និងមាត្រា ១, ៣.១, ៣.២, ៥.៨ និង ១១.៤ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងប្រឆាំងការលក់បង្ហូចថ្លៃ ឆ្នាំ១៩៩៥។ ដោយសារអាម៉េរិកមិនបានលុបចោលនូវវិធានការរបស់ខ្លួន ទើបនៅថ្ងៃទី០៧ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩៧ ភាគីកូរ៉េបានដាក់សំណើ ទៅអង្គការ WTO សុំបង្កើតអង្គជំនុំជម្រះ ក្រោមហេតុផលថាអង្គការ WTO មិនទាន់បានចែងច្បាប់ណាមួយស្តីពីការប្រឆាំងការគេចពន្ធឧបាស្រ័យឡើយ ដែលការណ៍នេះ អាម៉េរិកត្រូវតែអនុវត្តតាមនីតិវិធីរបស់អង្គការ WTO ដោយហេតុថា ការដាក់វិធានការប្រឆាំងការគេចពន្ធឧបាស្រ័យតាមរយៈប្រទេសទីបី គឺមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យអនុវត្តក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀង GATT ឆ្នាំ១៩៩៤ ទេ។ បន្ទាប់ពីការតវ៉ានេះ ភាគីអាម៉េរិកបានសម្រេចចិត្តលុបចោលនូវវិធានការរបស់ខ្លួន ហើយនៅថ្ងៃទី២២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៩៨ ហើយភាគីកូរ៉េក៏បានដកសំណើជាផ្លូវការរបស់ខ្លួនវិញដែរ។ ថ្វីបើមិនមានអង្គជំនុំជម្រះណាមួយត្រូវបានបង្កើតឡើងសម្រាប់ដោះស្រាយករណីបែបនេះក៏ដោយ ក៏ករណីខាងលើបានផ្តល់នូវចំណុចសំខាន់ៗសម្រាប់ធ្វើការពិចារណាដែលថា ការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិក្នុងស្រុកស្តីពីការប្រឆាំងការគេចពន្ធឧបាស្រ័យ អាចត្រូវបានគេប្រឆាំងវិញបាននៅអង្គការ WTO ដែលភាពស្របច្បាប់នៃវិធានការនេះ អាចត្រូវបានចោទសួរ និងលុបចោល។

កង្វះខាតផ្នែកច្បាប់អន្តរជាតិ និងផលបច្ច័យមកលើប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍

ខណៈដែលការរៀបចំច្បាប់អន្តរជាតិដែលពាក់ព័ន្ធត្រូវបានពន្យារ កំណើននៃនិន្នាការនិយ័តកម្មប្រឆាំងការគេចពន្ធឧបាស្រ័យនៅតាមបណ្តាប្រទេសមួយចំនួន បានបង្កផលប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដល់ប្រទេសដែលមានសេដ្ឋកិច្ចពឹងផ្អែកលើការនាំចេញ រួមទាំងកម្ពុជាដែលបានអនុម័តច្បាប់ស្តីពីឧបាស្រ័យពាណិជ្ជកម្មតាំងពីឆ្នាំ២០១៧។ កង្វះបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីការប្រឆាំងការគេចពន្ធឧបាស្រ័យនៅអង្គការ WTO បានធ្វើបានធ្វើឱ្យសមាជិក ដែលជាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ជួបប្រទះនឹងផលលំបាកចំនួនបី។

ផលលំបាកទីមួយ គឺក្នុងទិដ្ឋភាពសេដ្ឋកិច្ច ការអនុម័តច្បាប់ក្នុងស្រុកទាក់ទងនឹងការប្រឆាំងការគេចពន្ធឧបាស្រ័យ គឺមិនអាចអនុវត្តទៅបានសម្រាប់ប្រទេសដែលមានសេដ្ឋកិច្ចទន់ខ្សោយ ដោយហេតុថា ភាគច្រើនប្រទេសទាំងនោះពឹងផ្អែកលើការនាំចេញ ហើយក៏មិនងាយមានការលួចនាំចូលទំនិញគេចពន្ធឧបាស្រ័យ ពីបណ្តាប្រទេសដែលមានសេដ្ឋកិច្ចរីកចម្រើននោះដែរ។ អវត្តមាននៃការដាក់ពន្ធប្រឆាំងការលក់បង្ហូចថ្លៃ ដាក់ដោយប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ប្រឆាំងនឹងប្រទេសដៃគូ ជាហេតុផលមួយដែលមិនលើកទឹកចិត្តពួកគេក្នុងការបង្កើតបទប្បញ្ញត្តិប្រឆាំងនឹងការគេចពន្ធឧបាស្រ័យ។ ជាឧទាហរណ៍ ក្នុងទសវត្សរ៍ឆ្នាំ១៩៨០ កូរ៉េខាងត្បូង ជប៉ុន និងតៃវ៉ាន់ ដែលកាលនោះស្ថិតក្នុងដំណាក់កាលបរិវត្តកម្មសេដ្ឋកិច្ច ជានិច្ចជាកាល ប្រទេសទាំងបីជាគោលដៅ

ដែលអាម៉េរិកដាក់វិធានការប្រឆាំងការលក់បង្ហូចថ្លៃ ដែលបានបង្ខំឱ្យក្រុមហ៊ុនខ្នាតតូច និងមធ្យមនៅក្នុងប្រទេសទាំងបីនេះ បញ្ឈប់ការនាំចេញទៅអាម៉េរិក ក្រោមហេតុផលថា ពួកគេមិនអាចរ៉ាប់រងបន្ទុកចំណាយខ្ពស់លើកាតព្វកិច្ចបង់ពន្ធលើការលក់បង្ហូចថ្លៃ ដាក់ដោយអាម៉េរិក។

ផលលំបាកទី២ គឺគោលនយោបាយ ឬបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីវិធានការប្រឆាំងការគេចពន្ធឧបាស្រ័យពីសំណាក់សមាជិកដែលជាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ នឹងបង្អាក់វិនិយោគិនក្នុងស្រុក និងបរទេស នៅក្នុងបណ្តាប្រទេសទាំងនោះ ដែលការវិនិយោគទាំងនេះជាការចូលរួមយ៉ាងសំខាន់របស់ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍នៅក្នុងខ្សែចង្វាក់ផ្គត់ផ្គង់តំបន់ ឬសកល។ សកម្មភាពបង្អាក់នេះ នឹងកាត់បន្ថយកំណើនសកម្មភាពឧស្សាហកម្មរបស់រដ្ឋាភិបាល ព្រមទាំងកាត់បន្ថយកំណើនប្រាក់ចំណូលពន្ធ និងឱកាសការងារពាក់ព័ន្ធដែលនឹងធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ផលប្រយោជន៍របស់ពួកគេ ដែលជាធម្មតាបានមកពីសកម្មភាពពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិជាមួយបណ្តាប្រទេសដៃគូ។

ផលលំបាកទីបី បើទោះជាសមាជិកដែលជាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ត្រូវបានផ្តល់សិទ្ធិពិសេសនៅក្នុងប្រព័ន្ធដោះស្រាយវិវាទរបស់អង្គការ WTO ក៏ដោយ (សូមមើលវិធាននិងនីតិវិធីគ្រប់គ្រងការដោះស្រាយវិវាទ(DSU) របស់អង្គការ WTO ឆ្នាំ១៩៩៥) ក៏បុព្វសិទ្ធិបែបនេះមិនត្រូវបានផ្តល់ឱ្យនៅពេលប្រឈមមុខនឹងវិវាទលើយន្តការដែលមិនបិតក្រោមច្បាប់ ឬបទប្បញ្ញត្តិគ្របដណ្តប់ដោយវិធាន DSU នេះឡើយ។ ជាលទ្ធផល នៅពេលដែលពួកគេអនុវត្តយន្តការប្រឆាំងការគេចពន្ធឧបាស្រ័យ ដោយផ្អែកលើច្បាប់ក្នុងស្រុករបស់ពួកគេ ពួកគេនឹងក្លាយជាមុខសញ្ញារងការប្តឹងផ្តល់ ពីប្រទេសដែលមានឧត្តមភាពសេដ្ឋកិច្ច និងនយោបាយខ្ពស់ជាង។

ផែនការទៅមុខ

មិនថាការទុកបញ្ហានៃការគេចពន្ធឧបាស្រ័យឱ្យនៅស្ថានភាពដដែល ឬការព្យាយាមគ្រប់គ្រងបញ្ហានេះ តាមរបៀបណាក៏ដោយ បណ្តាប្រទេសជាសមាជិករបស់អង្គការ WTO ត្រូវពិនិត្យទាំងទិដ្ឋភាពសេដ្ឋកិច្ច និងទិដ្ឋភាពនយោបាយ។ យ៉ាងណាក៏ដោយ សកម្មភាពនេះទាមទារពេលវេលា និងសម្បទានច្រើន។ ខណៈដែលសមាជិកជាប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍កំពុងស្វែងរកឱកាសបង្កើតបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធការប្រឆាំងការគេចពន្ធឧបាស្រ័យនេះ ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍កំពុងភ័យខ្លាចក្នុងការក្លាយជាចុងបណ្តឹងកើតចេញពីបទប្បញ្ញត្តិនេះ ដោយសារតែសេដ្ឋកិច្ចរបស់ពួកគេពឹងផ្អែកលើចំណូលពីការវិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេស និងសមត្ថភាពរបស់ពួកគេក្នុងការចូលរួមក្នុងខ្សែចង្វាក់ផ្គត់ផ្គង់ និងតម្លៃតំបន់ និងសកល។ ការពិចារណាលើការបន្ថែម ឬវិសោធនកម្មចំពោះកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការលក់បង្ហូចថ្លៃ ឆ្នាំ១៩៩៥ អាចជាជម្រើសមួយ ក្នុងដំណើរឈានទៅរកការបង្កើតកិច្ចព្រមព្រៀងរួមមួយស្តីពីការប្រឆាំងការគេចពន្ធឧបាស្រ័យ នាពេលច្រើនឆ្នាំខាងមុខទៀត ប៉ុន្តែការពិចារណា និងភាពបត់បែនសម្រាប់សមាជិកដែលជាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ នឹងក្លាយជាចំណុចស្នូលនៃរាល់កិច្ចពិភាក្សាទាំងនេះ។

© រក្សាសិទ្ធិដោយវិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាលពាណិជ្ជកម្មនិងស្រាវជ្រាវ។ ខ្លឹមសារនៃអត្ថបទនេះជាគំនិតនិងទស្សនៈរបស់អ្នកនិពន្ធផ្ទាល់ និងមិនឆ្លុះបញ្ចាំងពីទស្សនៈរបស់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធឡើយ។

IN THE ABSENCE OF GLOBAL RULE, JUSTIFICATIONS OF ANTI-CIRCUMVENTION MEASURES QUESTIONED

Mr. Bunthorn SOK
Deputy Director of Trade Training and Research Institute (TTRI)

Mr. Tola CHINKET
Deputy Chief of Bureau of TTRI

A Champion with Room of Deficiency

Despite once a champion for advancing trade fairness, as labelled the 'jewel in the crown',[1] the WTO, its Dispute Settlement Body (DSB) to be exact, still cannot materialize an inclusive justice as two dimensions of its rules persist – too much legalism in existing laws on one end and too slow response to new challenges on the other. This legal and policy defect makes its jewel mantra a heart of intensive debates. Most importantly, although applauded for its two latest achievements in legal development – the Trade Facilitation Agreement (TFA) in 2017 and the Agreement on Fishery Subsidies in 2022, the WTO has failed in others, one of which is the absence of legally binding rules governing 'anti-circumvention measures'[2] although decades of laborious talks since the Uruguay Round.

The State of Play of Defining and Scoping the Circumvention

Anti-circumvention has not assumed a globally-accepted legal definition, but measures related to it have flourished vastly, especially from the US[3], European Union (EU) and even Viet Nam, just to name a few. These countries, in addition to Australia, New Zealand, Argentina, Brazil, India, South Africa, Turkey, and the EU, have their domestic laws on, or provisions related to, anti-circumvention.

Indeed, circumvention is typically synonymous with tax evasion, but differs technically in that the former arises from the trade remedy measures (anti-dumping, subsidies, and safeguard measures) and the latter from the issues of rule of origin through which a Member (says A) may evade *'ordinary MFN duty'* imposed by an importing Member (says B) by using a third-party Member (says C) to channel its export to that importing Member (B) under preferential trade arrangements. Simply speaking, circumvention is subsequent to measure imposed on tax evasion. In the *China – Auto Part 2008,*[4] China argued that that its measures against evasion of certain tariff rates under China's tariff schedule were anti-circumvention measures. However, the Panel noted that there was no evidence or document showing that comparable recognition or discussion [on anti-circumvention measure] had ever taken place in the context of ordinary customs duties or interpretation of Members' Schedules of Concessions within the scope of Article II of the GATT 1994.[5]

In the past, circumvention was only restricted to the avoidance of anti-dumping duty, but its scope was expanded by the OECD to also cover the avoidance of other commitments under WTO, including the agricultural export subsidy, safeguard and countervailing duties, and other quantitative restrictions.[6] However, anti-dumping circumvention is the most popular policy tool deserving more examinations here.

---

[1] World Trade Organization, 'WTO Disputes Reach 400 Mark, Press Release' (06 November 2009).
[2] Anti-circumvention, anti-dumping circumvention, and anti-circumvention measure are used interchangeably here.
[3] The US's legislations related to anti-circumventions appear in the Tariff Act (*Sec* 781); US Code (*Sec* 1201 - Circumvention of Copyright Protection Systems and *Sec* 1677j - Prevention of Circumvention of Antidumping and Countervailing Duty Orders); and the Trade Facilitation and Trade Enforcement Act 2015 (Title III—Import-Related Protection of Intellectual Property Rights, *See cross-sections therein).*
[4] The Appellate Body Report, *China – Measures Affecting Imports of Automobile Parts* [2008] DS342.
[5] WTO, 'WTO Analytical Index, Anti-Dumping Agreement – General (Jurisprudence)' (December 2021) para. 17, p.4.
[6] Yuafanda Kholfi and Tagara Primadista, 'Why We Should Fight Trade Circumvention' (*Jakarta Post,* 01 April 2021) <https://www.thejakartapost.com/academia/2021/04/01/why-we-should-fight-trade-circumvention.html> accessed 11 August 2022.

There are four approaches a country might operate to circumvent an anti-dumping duty: 1) third-country circumvention (i.e. *A* using *B* to channel *A*'s export to *C* who imposed anti-dumping duty on *A*); 2) importing-country circumvention (*i.e. B* imposed anti-dumping duty on *A*, so *A* exports only parts or components of dumped products into *B*, assembles in *B*, and sell there*);* 3) production-transfer circumvention (i.e. *A* transferred production base of dumped products into *B or third country to change* place of manufacture to avoid dumping duty imposed by *B);* and 4) minor-alteration circumvention (i.e. *A* altered minor aspects of dumped products to create minor distinction for export into *B*).[7]

Anti-Circumvention an Old Wine in Old Bottle: Better Refined in New Glass?

In fact, this anti-circumvention measure has been in call by some countries, including the US, for legalization under WTO. Article 12 of the Dunkel Draft 1991[8] armed the Parties with rights to extend anti-dumping duty on any acts of production-transfer and importing-country circumventions. Despite the US's intensive urges, especially its' calls for stricter rules by incorporating third-country and minor-alteration circumstances into anti-circumvention provisions, the Draft lacked large political supports from other negotiating nations, including India, and got rejected right before 1994.[9]

At the end of Uruguay Rounds in 1994, the Ministerial Meeting adopted a Decision on Anti-Circumvention, accompanying the Agreement on Implementation of Article VI (alias Antidumping Agreement or ADA 1995). In the Decision, to which China referred in the *China – Auto Parts 2008*, the Ministers noted that such issues of anti-dumping duty circumvention had formed parts of the negotiations even before the ADA adoption that negotiators could not agree on specific later texts that go beyond what the ADA had provided. Moreover, the Decision acknowledged a desirability of the '*applicability of uniform rules in this area as soon as possible*,' a time adverbial indicating neither clear timeframe nor substance for a legal framework of the matter at issue. This desirability gives rise to questions on whether the adoptions of anti-circumvention regulations and applications of the measures thereof by individual Members would well reflect the WTO's call for a *'uniformed rule'* as of other WTO laws applicable to all Members.

Moreover, the Ministers decided to refer this matter to the Committee on Anti-Dumping Practices established under that Agreement for resolution. With this slim and vague mandate given, the Committee subsequently established, in April 1997, an Informal Group on Anti-Circumvention whose function was only to make recommendations for the Committee, not any decisions on the matter. Yet, since the Doha Round negotiations in 2001 to date, the Group[10] has not achieved or materialized any substantial progress.

Against this loophole, some countries have opted for their unilateral legislations of the measures although they are of view that such moves contradict the WTO's Decision spirit. For instance, in 2020 alone, the European Commission initiated three anti-circumvention investigations and concluded five investigations of such measures, all leveraging the EU's Trade Defense Instruments (TDI),[11]especially Article 13 of the Regulation (EC) No 384/96 of December 22, 1995, in the absence of WTO's express provisions on anti-circumvention. The US's imposition of anti-circumvention measure on solar panels from four Southeast Asian countries in 2021 was also with explicit reference to Section

[7] Lucia Ostoni, 'Anti-Dumping Circumvention in the EU and the US: Is There a Future for Multilateral Provisions under the WTO?' (2005) 10(2) FJCFL 409-412.

[8] This Draft was on the last versions leading to the GATT 1994 and was proposed by Arthur Dunkel, Director General of GATT between 1980 and 1993.

[9] Lucia Ostoni (No 7) 413.

[10] The Informal Group did not meet up in 2020 due to the pandemic.

[11] European Commission, 'Report from the Commission to the European Parliament and the Council' (30 August 2021) 496 final, 5-6.

1677j, Title 19 of the US Code.[12] This rising trend of unilateral adoptions of anti-circumvention regulations and applications of measures thereof, which defeat the reach of the ADA 1995, has spurred more debates on whether this old issue shall be addressed by the WTO in this new environment. If so, shall there be a new separate rule on anti-circumvention measures or an extension of provisions under the ADA 1995?

Anti-Circumvention Measures under Domestic Laws: Justification Questioned

In principle, an issue arising from the avoidance of international law applications shall be addressed by, or be an issue of, international laws. Thus, even if Members of WTO have in place their domestic laws concerning anti-circumvention measures which depart from the ADA 1995, any disputes arising from their applications of such measures against other Members shall be dealt within the WTO fora and system.[13] A self-interpretation by Member on its own domestic laws or regulations shall not diminish, or cause prejudice to, the rights and interests of other Members in resorting to WTO dispute settlement system.

To some, a WTO Member's domestic laws, despite departing from the WTO provisions, can be legitimate if they are necessary to secure the Member's compliance of matters concerning customs enforcement and the prevention of deceptive practices (*see* Article XX(d) of GATT 1994).[14] However, this exception has seen lots of controversies with regards to the measures' alleged relationships with disguised restrictions to international trade which demanded tiers of chapeau analyses (*i.e. China – Raw Materials 2012*). Moreover, the applications of such measures are warned as an extension to the WTO's laws already effectively in place, especially GATT 1994, Rule of Origin 1995, and ADA 1995, while a global rule on anti-dumping circumvention is still a topic of discussion in the WTO's agenda.

In the *US — Colour Televisions 1998*, a landmark case that sheds light to anti-circumvention debates, the US from 1996 maintained the AD duty it imposed since 1984 on color television receivers (CTVs) from Korea. The US, following its investigation, viewed that these products were being moved into Mexico and Thailand (third-country circumvention) for export AD-duty free into the US. On 16 July 1997, at request of the Samsung Electric, Korea filed a request to WTO for consultation with the US, arguing that the latter's maintaining of the AD duty order, despite the absence of dumping and the cessation of export of such product from Korea, was a clear violation of Article VI of GATT 1994 and Article 1, 3.1, 3.2, 5.8 and 11.4. of the ADA 1995, among others.[15] Without the US's revocation of the measure, Korea on 07 November 1997 filed a request for a panel establishment, arguing that in the absence of the WTO's legislation on anti-circumvention, the US must follow the WTO's procedure and that the third-country circumvention was outside the scope of GATT 1994.[16] After this communication, the US decided to revoke its measure and on 22 September 1998, Korea officially withdrew its request.[17] Despite no panel ever established for cases of this kind, the case above offers a considerate insight on how a domestic regulation on anti-circumvention can be challenged at the WTO that its justification can be questioned and revoked.

The International Legal Deficiency and Implications on Developing Countries

[12] However, on June 06, 2022, President Biden declared an emergency change to the regulation by providing temporary duty-free importation of solar cells and modules from Southeast Asia to avoid disruptions to the electric power system. *See* US Department of Commerce, Department of Commerce Statement on President Biden's Proclamation on Solar Cells and Modules, Press Release (June 06, 2022).

[13] Kobayashi Tomohiko, 'Chapter 5: Anti-Dumping Measures' (2014) Report to the Ministry of External Trade and Industry, Japan.

[14] Lucia Ostoni (No 6) 416-417.

[15] Request for Consultation, *United States - Imposition of Anti-Dumping Duties on Imports of Colour Television Receivers From Korea* [1997] DS89.

[16] United States - Imposition of Anti-Dumping Duties on Imports of Color Television Receivers From Korea: Request for the Establishment of a Panel by Korea [WT/DS89/7] WTO.

[17] WTO, 'United States— Anti-Dumping Duties on Imports of Colour Television Receivers from Korea' [Summary] DS89 < https://www.wto.org/english/tratop_e/dispu_e/cases_e/ds89_e.htm> accessed 10 August 2022.

As delays on international plane persist, the rising trend of legislations of anti-circumvention in some countries triggers detrimental effects on export-reliant economies, including Cambodia who has already enacted the Law on Trade Remedy since 2017. This deficiency of regulations on anti-circumvention at WTO has disadvantaged developing Members in three aspects.

First, the enaction of domestic laws concerning anti-circumvention is economically impractical in small economies since they are mostly export-reliant and their markets are not prone to dumped imports from the other better-performing partners. Therefore, the absence of anti-dumping duty they would impose on dumped imports from others under the ADA 1995 gives them limited rationales to create anti-circumvention regulations. For instance, in the 1980s, South Korea, Japan, and Taiwan, all in their transformative stages of economic development, were often the target of the US's anti-dumping measures which forced small-and-medium-sized firms to stop exporting to due high costs associated with dumping duty they could not afford.[18]

Second, any contingent policy or regulation on anti-circumvention measures of developing Members would disincentivize investors whose investments in such Members are parts of regional or global supply chains. This will subsequently reduce the government's industrial growths, tax revenues, and employment opportunities, which will therefor derogate their interests typically delivered by their international trade.

Third, although developing Members are given with special privileges in the dispute settlement system (*see* WTO DSU 1995), such privileges are not given in the face of disputes on measures under the rules or regulations not covered by the DSU. This consequently makes them and their domestic laws very inclined to complaints by other Members who exploit the deficiency of anti-circumvention regulations under WTO.

Way Forwards

Whether keeping the issue of circumvention in status quo or attempting to regulate it in any fashion, Members of WTO need the combination of both economic rationales and political capitals. This however demands time and concession. While developed Members find convincing room for such regulations, developing Members risk being on prey of such rules as their economies are contingent to the incentives from foreign direct investments and the ability to participate in supply and value chains. Considering an extension or amendment to the ADA 1995 might be an option that would prevail over the global quest for an Agreement on Anti-Circumvention in the many years next, yet consideration and flexibilities for developing Members shall be at the heart of every discussion.

© All use subject to Trade Training and Research Institute (TTRI). The views expressed here are of the authors and do not reflect that of the Ministry of Commerce and their affiliated organizations.

[18] Junsok Yang, 'Learning by Doing: The Impact of a Trade Remedy Case in Korea' World Trade Organization (n.d).

About the iTrade Bulletin

iTrade Bulletin is an e-publication by the Trade Training and Research Institute of the Ministry of Commerce. This monthly bulletin provides brief updates on specific issues in Cambodia, the regions and the world. This knowledge-sharing through scientific researches in the multifaceted areas aims to highlight current trade news & statistics relevant to all social stakeholders.

Honorable President

H.E. Mr. PAN Sorasak

Editorial Board

- H.E. Mrs. CHAM Nimul (Chairwoman)
- H.E. Ms. SEREI Borapich
- Mr. HOR Iengchhay
- Mr. SOK Bunthorn

Advisor

- H.E. Mr. SIM Sokheng
- H.E. Mr. PENN Sovicheat
- H.E. Mr. SAMHENG Bora
- H.E. Dr. TAT Puthsodary
- H.E. Prof. Shandre Mugan THANGAVELU

Teamwork

- Mr. PAO Phireak
- Mr. CHINKET Tola
- Ms. YANGNY Chakriya
- Ms. CHEA Kunlak
- Mr. NY Atykunn
- Ms. PHAL Yita
- Mr. LY Rithy
- Mr. KHAM Chansopheak
- Mr. SE Sokunvathna
- Ms. VUTHY Sophanika

Announcement

Academicians, researchers, students and public are welcome to contribute their academic works, on all disciplines and topics of relevant interest to trade, to the next publication of the iTrade Bulletin.

Topics Covered:

- International trade and logistics / trade laws;
- Digital economy / e-commerce;
- Economics and economic laws;
- Value added supply chains and logistics; and
- Facilitate the green business transition

Categories:

- Research articles
- Case reports
- Policy Briefs
- Commentaries or editorial

Trade Training and Research Institute

Lot 19-61, Russian Federation Blvd, Phum Teuk Thla, Sangkat Teuk Thla,
Khan Sen Sok, Phnom Penh, Kingdom of CAMBODIA

ttri.moc | www.ttri.info | @ttrimoccambodia